

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Adulatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

excogitavit, compegitque: qua poltequam, ut adjunt, Apollinem & Musas honestavit, Amphiomen etiam, ut dictum superius, donavit. Cornua vero illa sublimipetæ Capreæ fuisse volunt, quibus Musi, antequam ligni usus ad hoc commodus haberetur, ad Lyras conficiendas uterentur. Ex lignis vero quæ Lyrae apta censeantur, buxum maximè laudant, utpote quæ solida sit materia, & ad polituram aptissima. Potentiores huc ebenum adhibuerunt. Rhæti atque Norici acerem arborem egi-
giæ crispatam exhibuere: utpote quæ mirificè colorum varietate delectet, quæque fissa non fallit, ne
que excavata dissiliat. Elephas, ait Philostratus, nihil ad Lynam. quocirca sciti viri neque animal ipsum
magni quicquam faciunt, neque cornibus ejus utuntur, quāquam nostri, peccine pulsat eburne, libe-
tissimè dixerint. Videtur vero natura ipsa opera per quam diligenter dedita, testudinis telam, ut
huic inserviret usui, fabricasse, ita illam excavavit, & vas veluti quoddam vocum repercuosci colle-
ctionique præparavit: vacua quædam foramina hinc inde fecit, in quæ umbilici inseri poscent, atque
alter alteri apprimi: chordæ enim ex una parte, quippe in uno, quadræ sua applicantur, ex altera um-
bilicis obvolvuntur. Atque hæc in illis ratio potissima consideratur, ut recte in Lyram ductæ equi
inter se distent intervallis, & parallelos binæ queque efficiant: quæ quidem species in hodiernis ad
huc quodammodo refertur, quamvis cornua non in vacuum, ut olim, sed in ipsum Lyra corpus in-
flectantur. Atque hæc ea quidem species de qua Græci scriptores, & Romani Græcos secuti, inven-
tionis laudem partim in Mercurium, partim in alios conferunt. Sed Hebræorum literæ Tubalem ap-
pellant, qui primus omnium & hujusmodi instrumenti, & Musicæ inventor fuit. Sedenim quæ
Lyram à Mercurio inventam tradunt, trium tantum chordarum fuisse dicunt: voces enim ab eo tres
trium instar temporum inventas ajunt, acutam quippe, gravem & medium, prout tria tantum apud
Ægyptios fuere tempora, æstas, hyems, & ver, singula quadriimestria. Sic æstati acutus sonus attri-
butus, hiemi gravis, veri medius. Thebarum tamen portas ea ratione septem institutas Graci di-
cunt, ut totidem in Lyra tonos repræsentarent. Et memorabile illud Emerepis Lacæ demoniū factum
celebratur, qui cum Ephorus esset, cuius scilicet magistratus censuræ Græcia univerba olim acquie-
scet, Phrynidī Musico duas ē novem chordas bipenni excidit, dicens, Musica ne depravet: de quo
nono Symposiacōn apud Plutarchum. Adhac ipsa hominis constitutio cum sit quatuor ex elemen-
tis, & anima, & quaternarius numerus multis de causis corpori competat, ternarius vero animi de
quo alibi copiosius: juncta hæc, & in concentum excitata omnem reddunt harmoniam, quæ tam
operibus, quam ex cogitationibus nostris percipitur: ut non immerito humanam vitam tot septen-
narii variari paulo ante disputeremus.

DE FISTULA. CAP. XIII.

Facit ad hoc & fistula, ut chordis Lyra septem, ipsa quoque septem compaetæ cicutis: cuius forma
conspicua est pasim in Panos & Satyrorum manibus.

RESPISENTIA. CAP. XIV.

Fistula mu-
nus. **H**ominem Ægyptii diu quidem mente captum, postea vero quasi somno excitatum, ad intelle-
ctus officia redeuntem, & vitæ suæ jam modum imponentem significare si vellent, fistulam, in-
quit Horus, pingere confueverunt: hujus enim munus, animum ab odiois & gravibus atque eniam
impuris cogitationibus avertere, & curarum oblivionem, ut diceret Hesiodus, inducere, & ut exemplo Pythagoræ comprobatur est, impotenter etiam lascivientis animi sedare motus dum compo-
ta soni suavitatem animum arbitrio suo versat & moderatur. Facit hoc ad illud Antiphonis, sive, ut alii
Bionis, qui Bucolica scripsit, ἀλλὰ τὸ τεχνάρχος σύργη, πέλει δὲ τοῦ εὐμαρίτησην. Tu tibi fistu-
lam ames cera conjungere, quando non labor aut opus hoc magnum.

ADULATIO. CAP. XV.

Eadem vero, ut alibi dictum, cum Cervo pœcta perniciosem indicat adulacionem, ob historiam
scilicet quæ super ea & Cervo fertur, animal id ejus suavitate modulisq; mulceri, & ad stuporem
usq; delectari: unde accidat, ut dum Cervus intentior in eam incumbit, incauto illi ab alieno quoque
mors infieratur.

DE